

Complexe verleiding

Het modulaire eurorack-systeem is bij uitstek geschikt voor het experimenteren met en ontdekken van geluid. Je wilt dan ook audiosignalen van buiten kunnen gebruiken en daarvoor heeft Bastl de BOB samengesteld.

door Allard Krijger > allard@interface.nl

BOB van Bastl is niks meer en niks minder dan een selectie modules uit het rijke aanbod van deze Tsjechische maker van eurorack-modules. De focus ligt daarbij op het binnenhalen en bewerken van externe audiosignalen, en het omzetten ervan naar cv.

De producten van Bastl zijn bijzonder. Ze zijn handgemaakt en uitgevoerd in hout. De modules waaruit BOB bestaat, zitten samen in een mooie houten doos die je op een microfoonstandaard kunt bevestigen, zodat je er (als gitarist of vocalist bijvoorbeeld) gemakkelijk bij kunt. Die houten uitvoering van kast en modules geeft het merk enerzijds een exclusieve uitstraling, maar ook een hoog DIY-gehalte. Hout leent zich eigenlijk niet heel goed voor de priegeligheid die nou eenmaal inherent is aan het eurorack-format. De druk beknopte en beprinte Bastl modules vergen daarom nog wat meer geconcentreerd tuurwerk dan de

gemiddelde eurorack-module. Daarbij gebruikt Bastl graag afwijkende benamingen voor de modules zelf, die dan vaak ook nog meerdere functies in zich verenigen.

Kortom: hoogwaardig en zeer creatief spul dat wel van je vraagt dat je het grondig bestudeert. Mede ook door die complexiteit zal deze bespreking in verhouding oppervlakkig blijven. Ik ga slechts globaal aangeven wat de BOB kan doen en waarvoor je deze in beginsel kunt gebruiken. Er kan minstens duizend maal meer mee dan ik in de tijd die mij nog rest in dit ondermaanse zou kunnen bedenken. En nee, zo oud ben ik nou ook weer niet!

Hendrikson en Clutch

BOB is dus samengesteld om dingen te doen in het eurorack-domein met audiosignalen die van buiten komen. Je hebt daarvoor eerst een module nodig die externe signalen omzet in een optimaal eurorack-compatibel signaal. Dat doet de Hendrikson module, waarvan er twee in de BOB zitten. Je kunt dus in stereo werken, of met twee aparte

signalen; zowel op lijnniveau als met gitaarsignalen. De Hendrikson verzorgt meteen ook weer de weg naar buiten. Ook kun je deze module gebruiken om externe effecten te integreren in je systeem op een vergelijkbare wijze als met de A-138d van Doepfer. De Bastl Hendrikson module is ook los verkrijgbaar.

De Clutch module lijkt in eerste instantie slechts een handige viervoudige attenuator (afzwakker van signaal)-module. De mini-jackingangen zijn echter stereo uitgevoerd, en op die manier kun je er een volumepedaal op aansluiten, waardoor je ineens vier cv-stuursignalen hebt die je met je voeten kunt bedienen. Bijvoorbeeld om een filter open te laten gaan, volume op te zwellen, een oscillator te pitchen of het tempo te veranderen; om maar een paar dingen te noemen.

DupDup en Dynamo

Expressiepedalen hebben we nu; de DupDup breekt je modular open voor footswitches. De DupDup heeft aansluitingen voor twee pedalen, waarbij je kunt kiezen voor Momentary of Latch. Je kunt op deze manier een gatesignaal genereren om daarmee een andere module aan te sturen, maar ook rechtstreeks in de module zelf audio schakelen.

De Dynamo is een wat complexere module met onder meer een envelope

follower. Je kunt hiermee op basis van het binnenkomende audiosignaal een envelope cv-signaal genereren en een gate. Omdat audio nogal grillig kan zijn (in de perceptie van een cv-ontvangende module dan), zit er meteen een compressorachtige functie in. Die werkt op het cv-signaal, maar dat cv-signaal kun je natuurlijk gebruiken op een vca, waardoor je een heuse compressor krijgt. Deze module maakt een breed scala aan interactieve modulaties mogelijk.

Tromsø en Cinnamon

Tromsø is geïnspireerd op een vrij obscuur apparaat uit 1993: de Distortotron, een analoge bitcrusher. Dat kan natuurlijk helemaal niet, want in analoge bestaan geen bits. Maar het klinkt wel ongeveer als een bitcrusher, maar dan met een heel eigen, wat warmere sound (als je dat woord kunt gebruiken in dit geluidsgeweldspectrum). De drie onderdelen waaruit de Tromsø bestaat (vco/lfo, Comparator en s&h) kun je ook onafhankelijk van elkaar gebruiken. Dus alweer een modulatiwalhalla, met meer mogelijkheden dan wellicht goed voor je is.

Een filter mag natuurlijk niet ontbreken. Cinnamon is een multimodefiter met low pass-, band pass- en high pass-uitgangen. Je kunt de filterinput oversturen voor een vervormde klank. Dit prima filter doet wat je ervan verwacht en heeft een aangename en veelzijdige klank. Met een expressiepedaal en de Clutch heb je zo een prachtige wahwah, die je nog verder kunt kneden tot jouw signature sound. Beetje lfo erbij bijvoorbeeld, meer of minder resonantie die je dan

INFO

- **prijs excl:** € 1.239,-
- **distributie:** Bastl Instruments online, shop@noise.kitchen
- **internet:** www.bastl-instruments.com

SPECIFICATIES

- collectie modules voor integratie externe audio in een modulaire eurorack-systeem
- met o.m.: gitaar/line naar eurorack, expressiepedalaansluitingen, footswitch-aansluitingen, distortion/fuzz/bitcrusher, compressor, 4-voudige vca en zesvoudige modulatiebron met lfo, adsr, ahr en cv-automatisering
- houten behuizing (kan op microfoonstandaard geschroefd)
- Dynamo, Tromsø en Hendrikson zijn ook los verkrijgbaar

met een schakelaar aan- of uitzet, of met een tweede expressiepedaal regelt.

Quattro Figaro en CV Trinity

En hier hebben we dan de voltage controlled amplifier. Zelfs vier stuks! De Quattro Figaro module is slim opgezet en je kunt hem gemakkelijk gebruiken als voltage controlled mixer en/of stereo panning module. Met al de bewerkte audio die nu al rondstuiert in de BOB, kun je een kneedbaar geheel maken door met control voltage (die uit de Clutch komt waarop je je expressiepedalen hebt aangesloten) de verschillende bronnen te mengen en te pannen. Het is fijn dat alles zo ruim (qua aantallen) is uitgevoerd op de BOB, zodat je niet snel tekortkomt wat betreft routing en modulatie.

Wat er nog ontbreekt, is een module voor envelope generators en lfo en dat soort dingen. Dat is de CV Trinity. Dit is een zeer complexe module met zes onafhankelijke kanalen die je kunt gebruiken voor automata, lfo of een envelope generator. Automation is een 32-staps cv-geheugen dat je zelf kunt opnemen en dan weer afspelen. De lfo heeft een groot bereik tot in audiofrequenties en een grote variatie aan golfvormen. Zaagtand, driehoek, omgekeerde zaagtand, geflipte zaagtand, geflipte driehoek en stepped random met afronding. De envelope generator kan lineair of exponentieel werken en kan ook geloopt worden. Je kiest tussen een adsr-envelope, waarbij de decaywaarde wordt overgenomen voor de release of een ahr-variant. Zes kanalen dus, met in één module zes

modulatiebronnen. Bijvoorbeeld twee lfo's, twee envelopes en twee automations. Of vijf lfo's en één envelope, of elke andere denkbare combinatie van deze dingen. Zes!

Conclusie

Samenvattend is dit dus inderdaad een ideale combinatie van modules voor als je hard aan de slag wilt met externe signalen. De uitvoering is daarbij aan de ene kant erg fraai en compact in dat handzame doosje dat op een microfoonstatief geplaatst kan worden. Maar het geheel is ook nogal complex en lastig af te lezen door de drukte aan knoppen, schakelaars en in- en uitgangen op alle modules. Als concept is de BOB ongeslagen en tegelijkertijd een uitdaging. Een mooi voorbeeld van de vernieuwing die het eurorack-systeem veroorzaakt in de muziekproductie. Zowel bij de makers van de instrumenten/modules als bij de muziek die ermee gemaakt wordt. Het tijdperk van recht op en neer en four on the floor nadert zijn definitieve einde, om te worden opgevolgd door innovatieve en betekenisvolle elektronische muziek. De BOB van Bastl Instruments met zijn vele creatieve mogelijkheden nodigt daartoe in elk geval uit. Wie laat zich verleiden? ■

HET OORDEEL

- **+** fraai, compact en functioneel geheel
- mogelijkheden en integratie met groter eurorack-systeem
- **-** soms erg veel mogelijkheden met één onderdeel
- moeilijk af te lezen functies en regelaars